

ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

ฉบับที่ ๘๑

ว่าด้วยการจัดทำคู่มือการดำเนินงานสนามบิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการการบินพลเรือนโดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกข้อบังคับตามภาคผนวก ๑๔ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ในเรื่องการจัดทำคู่มือการดำเนินงานสนามบินไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในข้อบังคับนี้

“คู่มือการดำเนินงานสนามบิน” (Aerodrome manual) หมายความว่า คู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสนามบิน ซึ่งเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ และรวมถึงกฎเกณฑ์ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยได้รับความเห็นชอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

“อนุสัญญา” หมายความว่า อนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งทำขึ้นที่เมืองชิคาโกเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๙๓ รวมตลอดถึงภาคผนวกและบทแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวกหรืออนุสัญญานั้น

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์และขอบเขตของคู่มือการดำเนินงานสนามบิน คือ การวางข้อกำหนดพื้นฐานของกระบวนการรับรองการดำเนินงานสนามบิน (Certification of aerodromes) โดยจะมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการจัดการองค์กร และการจัดการ รวมถึงระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ซึ่งข้อมูลที่ปรากฏต้องแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานสนามบินเป็นไปตามมาตรฐาน และวิธีปฏิบัติสำหรับการรับรองสนามบิน และไม่มีข้อบกพร่องที่จะส่งกระทบในทางเสียหายต่อความปลอดภัยของการปฏิบัติการบินของอากาศยาน โดยใช้คู่มือการดำเนินงานสนามบินเป็นเอกสารอ้างอิงและเป็นรายการในการตรวจสอบการคงไว้ซึ่งมาตรฐานการรับรองการดำเนินงานสนามบิน และระดับของบริการในเขตการบิน (Airsides) ของสนามบิน ซึ่งข้อมูลที่อยู่ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินจะเป็นเอกสารอ้างอิง

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของสนามบิน และความเหมาะสมของผู้ดำเนินงานสนามบิน รวมทั้งเป็นเอกสารอ้างอิงอันเป็นที่ยอมรับระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ดำเนินงานสนามบินในเรื่องมาตรฐาน เงื่อนไข และระดับการให้บริการซึ่งต้องคงไว้ที่สนามบิน

ข้อ ๓ คู่มือการดำเนินงานสนามบิน ต้องจัดทำตามแบบดังต่อไปนี้

๓.๑ เป็นตัวพิมพ์ ลงนามรับรองโดยผู้ดำเนินงานสนามบินและผู้จัดการสนามบิน

๓.๒ มีรูปแบบที่สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อมูลได้สะดวก

๓.๓ มีระบบการบันทึกหน้าซึ่งเป็นปัจจุบันและการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าดังกล่าว รวมถึงหน้าซึ่งแสดงประวัติการแก้ไขคู่มือการดำเนินงานสนามบินด้วย

๓.๔ มีการจัดหมวดหมู่ที่เป็นระเบียบและสะดวก ในขั้นตอนของการเตรียมการจัดทำ การทบทวน และการตรวจสอบเห็นชอบ

๓.๕ ลงนามรับรองโดยผู้ดำเนินงานสนามบินและผู้จัดการสนามบิน

ข้อ ๔ ผู้ดำเนินงานสนามบินจะต้องมอบคู่มือการดำเนินงานสนามบินฉบับสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันให้กับกรมการขนส่งทางอากาศหนึ่งชุด และเก็บไว้ที่สนามบิน และสำนักงานใหญ่ของผู้ดำเนินงานสนามบิน อย่างน้อยแห่งละหนึ่งชุด โดยต้องเก็บไว้ในที่ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าดูและใช้ได้

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางอากาศ จะเข้าตรวจสอบการดำเนินงานสนามบินตามที่ได้รับมอบหมายจากกรมการขนส่งทางอากาศ ผู้ดำเนินงานสนามบินจะต้องจัดทำสำเนาคู่มือการดำเนินงานสนามบิน ให้กับเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางอากาศตามจำนวนที่ได้รับแจ้งจากกรมการขนส่งทางอากาศ

ข้อ ๕ คู่มือการดำเนินงานสนามบินต้องมีรายละเอียดเฉพาะที่เกี่ยวกับสนามบินนั้น อย่างน้อยดังต่อไปนี้

๕.๑ บททั่วไป (General)

๕.๑.๑ วัตถุประสงค์และขอบเขตของคู่มือการดำเนินงานสนามบิน

๕.๑.๒ ข้อกำหนดสำหรับคู่มือการดำเนินงานสนามบิน ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๓) กฎ ข้อบังคับ ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๓ เงื่อนไขในการใช้สนามบิน โดยมีรายละเอียดที่แสดงว่าสนามบินเปิดให้บริการสาธารณะแก่บุคคลทั่วไป ในการนำอากาศยานทำการบินขึ้นและบินลง ตามข้อกำหนดและภายใต้เงื่อนไขที่เท่าเทียมกัน

๕.๑.๔ ระบบบริการข่าวสารการเดินอากาศที่ให้บริการ และวิธีดำเนินการในการประกาศใช้

๕.๑.๕ ระบบการบันทึกข้อมูลของอากาศยาน

๕.๑.๖ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ดำเนินงานสนามบิน

๕.๒ รายละเอียดของสถานที่ตั้งสนามบิน (Particulars of the aerodrome site)

๕.๒.๑ แผนผังของสนามบินที่แสดงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหลักของสนามบินที่ใช้สำหรับการดำเนินงานของสนามบินนั้น รวมถึงสถานที่ตั้งของเครื่องบอกทิศทางลมแต่ละเครื่อง

๕.๒.๒ แผนผังของสนามบินที่แสดงแนวเขตของสนามบิน

๕.๒.๓ แผนผังที่แสดงถึงระยะห่างของสนามบินกับเมือง หรือแหล่งชุมชนที่ใกล้ที่สุด และสถานที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบิน และอุปกรณ์ ที่อยู่ภายนอกเขตของสนามบิน

๕.๒.๔ หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือสิทธิใช้ประโยชน์ของที่ดินที่สนามบินตั้งอยู่ แผนผังแสดงแนวเขต และแบบแปลนของสนามบิน ในกรณีที่แนวเขตของสนามบินไม่ได้ระบุอยู่ในหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์

๕.๓ รายละเอียดของข้อกำหนดสนามบินที่ต้องรายงานต่อหน่วยบริการข่าวสารการเดินอากาศ (Particulars of the aerodrome required to be reported to the aeronautical information service; AIS)

๕.๓.๑ ข้อมูลทั่วไป

๕.๓.๑.๑ ชื่อของสนามบิน

๕.๓.๑.๒ ที่ตั้งของสนามบิน

๕.๓.๑.๓ พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดอ้างอิงสนามบินที่กำหนดจากฐานอ้างอิงตามระบบ WGS-84

๕.๓.๑.๔ ระดับความสูงของสนามบิน และค่าความสูงยี่ออยด์

(Geoids undulation)

๕.๓.๑.๕ ระดับความสูงของหัวทางวิ่ง (Threshold) และค่าความสูงยี่ออยด์ (Geoids undulation) แต่ละแห่ง ระดับความสูงของปลายทางวิ่ง และจุดที่มีความสูงและต่ำที่สำคัญตามแนวทางวิ่ง สำหรับทางวิ่งแบบพรีซิชั่น (Precision approach runway) ต้องระบุระดับความสูงที่สูงสุดของเขตจุดแตะพื้น (Touchdown zone) ด้วย

๕.๓.๑.๖ อุณหภูมิอ้างอิงของสนามบิน

๕.๓.๑.๗ รายละเอียดของไฟบอกตำแหน่งสนามบิน (Aerodrome beacon)

๕.๓.๑.๘ ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ตลอดเวลาของผู้ดำเนินงานสนามบิน

๕.๓.๒ ขนาดและข้อมูลที่สำคัญของสนามบิน

๕.๓.๒.๑ ทิศจริง และ หมายเลขทางวิ่งที่กำหนด ความกว้าง ความยาว ตำแหน่งของหัวทางวิ่งที่เลื่อนไป (Displaced threshold) ความลาดชัน ลักษณะของพื้นผิว และประเภทของทางวิ่ง สำหรับทางวิ่งแบบพรีซิชั่น จะต้องระบุเขตปลอดสิ่งกีดขวาง (Obstacle free zone) ด้วย

๕.๓.๒.๒ ความกว้าง ความยาว และลักษณะของพื้นผิวของพื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง (Runway strip) พื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง (Runway end safety areas) รวมทั้งของทางหยุด (Stopways)

๕.๓.๒.๓ ความกว้าง ความยาว และลักษณะของพื้นผิวของทางขับ

๕.๓.๒.๔ ลักษณะของพื้นผิวลานจอด และหลุมจอดอากาศยาน

๕.๓.๒.๕ ความกว้าง ความยาว และระดับสูงต่ำตามแนวยาวของพื้นที่ปลอดสิ่งกีดขวาง (Clearway)

๕.๓.๒.๖ เครื่องช่วยประเภททัศนวิสัยสำหรับการบินเข้าสู่สนามบินด้วยสายตา (Visual aids for approach procedures) เช่น ประเภทไฟนำร่องและระบบไฟนำร่อง เครื่องหมายและไฟสนามบินของทางวิ่ง ทางขับ และลานจอด เครื่องช่วยนำทางและควบคุมด้วยทัศนวิสัยอื่น ๆ บนทางขับและลานจอด รวมถึงจุดรอก่อนเข้าทางวิ่ง จุดรอบบนทางขับ และเส้นให้หยุดรอก

ตำแหน่งและประเภทของระบบนำอากาศยานเข้าหลุมจอดด้วยสายตา (Visual docking guidance system) ระบบไฟฟ้าสำรองสำหรับไฟสนามบินที่พร้อมใช้

๕.๓.๒.๓ ตำแหน่ง และความถี่วิทยุ ของจุดตรวจสอบคลื่นวิทยุ
วีโออาร์ (Very high frequency aerodrome checkpoints)

๕.๓.๒.๔ ตำแหน่ง และการกำหนดเส้นทางมาตรฐานในการ
ขับเคลื่อน (Standard taxi routes)

๕.๓.๒.๕ พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหัวทางวิ่งแต่ละด้าน

๕.๓.๒.๑๐ พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดกึ่งกลางทางขับที่เหมาะสม

๕.๓.๒.๑๑ พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหลุมจอดอากาศยานแต่ละหลุม

๕.๓.๒.๑๒ พิกัดทางภูมิศาสตร์และระดับความสูงสุดของสิ่งกีดขวาง
ที่มีผลกระทบต่อการบินในพื้นที่บินเข้าสู่สนามบินและการวิ่งขึ้น ในพื้นที่บินวนและในบริเวณข้างเคียง
สนามบิน ซึ่งข้อมูลนี้อาจแสดงได้ดีที่สุดในแผนที่ ที่กำหนดไว้สำหรับการเตรียมเพื่อลงประกาศใน
เอกสารแถลงข่าวการบิน (AIP) ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๔ และภาคผนวก ๑๕ แห่งอนุสัญญา

๕.๓.๒.๑๓ ประเภทของผิวพื้นการจราจร และกำลังรับน้ำหนักของ
ผิวพื้นการจราจรระบุโดยวิธี ACN-PCN

๕.๓.๒.๑๔ ที่ตั้งของจุดตรวจสอบเครื่องวัดความสูงของอากาศยาน
(Altimeter) ซึ่งกำหนดบนลานจอดอากาศยานจุดหนึ่งหรือหลายจุด และระดับความสูงของจุดดังกล่าว

๕.๓.๒.๑๕ ความยาวในส่วนต่าง ๆ ของทางวิ่ง ได้แก่ ความยาวโทรรา
(Take-off run available; TORA) ความยาวโตดา (Take-off distance available; TODA) ความยาว
แอสดา (Accelerate-stop distance available; ASDA) และความยาวแอลดา (Landing distance
available; LDA)

๕.๓.๒.๑๖ แผนการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง หมายเลข
โทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประสานงานสนามบินสำหรับ
การเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องในเขตการบิน ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเคลื่อนย้ายอากาศยาน
ที่ขัดข้อง โดยระบุแบบอากาศยานขนาดใหญ่ที่สุดที่สนามบินสามารถเคลื่อนย้ายได้

๕.๓.๒.๑๗ การช่วยเหลือและดับเพลิง โดยระบุเป็นระดับของ
การช่วยเหลือและดับเพลิงสำหรับอากาศยานขนาดใหญ่ที่สุดที่ใช้สนามบินนั้น ประเภทและจำนวน
ของสารที่ใช้ในการดับเพลิง

๕.๔ รายละเอียดของวิธีดำเนินงานสนามบิน และมาตรการความปลอดภัย

(Particulars of the aerodrome operating procedures and safety measures)

๕.๔.๑ การรายงานของสนามบิน (Aerodrome reporting) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีการในการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของข้อมูลสนามบินนอกจากที่ระบุไว้ในเอกสารแถลงข่าวการบิน (AIP) และวิธีการสำหรับการร้องขอให้ออกประกาศนักบิน (NOTAMS) รวมถึง

๕.๔.๑.๑ การจัดการสำหรับการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต่อกรมการขนส่งทางอากาศ และการบันทึกการรายงานของความเปลี่ยนแปลงนั้น

๕.๔.๑.๒ ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแจ้งการเปลี่ยนแปลง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๑.๓ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ ที่กรมการขนส่งทางอากาศ จัดไว้สำหรับการรายงานการเปลี่ยนแปลงนั้น

๕.๔.๒ การเข้าพื้นที่เคลื่อนไหวของสนามบิน (Access to the aerodrome movement area) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการประสานกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการป้องกันการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อการบินพลเรือนที่สนามบิน และการป้องกันบุคคล ยานพาหนะ อุปกรณ์ สัตว์ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าไปในพื้นที่เคลื่อนไหว รวมถึง

๕.๔.๒.๑ หน้าที่ของผู้ดำเนินงานสนามบิน และผู้ดำเนินการเดินอากาศของอากาศยาน

๕.๔.๒.๒ ที่ทำการของผู้ดำเนินงานสนามบิน หน่วยงานรักษาความปลอดภัยของสนามบิน กรมการขนส่งทางอากาศ และหน่วยงานอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๔.๒.๓ ชื่อ และตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการเข้าพื้นที่เคลื่อนไหวของสนามบิน และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าว ในระหว่างเวลาทำการ และนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๓ แผนฉุกเฉินของสนามบิน (Aerodrome emergency plan) ได้แก่ รายละเอียดของแผนฉุกเฉินของสนามบิน รวมถึง

๕.๔.๓.๑ แผนเกี่ยวกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ณ สนามบินหรือในบริเวณโดยรอบสนามบิน รวมถึงเหตุขัดข้องของอากาศยานขณะทำการบิน ไฟไหม้อาคาร การก่อวินาศกรรม การขู่วางระเบิดอากาศยานหรืออาคารสนามบิน การยึดอากาศยานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และอุบัติเหตุการณ์ในสนามบินทั้งในระหว่างเหตุการณ์ฉุกเฉินและภายหลังเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๕.๔.๓.๒ รายละเอียดการทดสอบสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ของสนามบินที่จะใช้ในเหตุฉุกเฉิน รวมถึงความถี่ของการทดสอบดังกล่าว

๕.๔.๓.๓ รายละเอียดการฝึกเพื่อทดสอบแผนฉุกเฉินรวมถึงความถี่ของการฝึกดังกล่าว

๕.๔.๓.๔ รายชื่อองค์กร หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทั้งภายในและภายนอกสนามบิน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในที่เกิดเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ SITA addresses และคลื่นความถี่วิทยุของหน่วยงานเหล่านั้น

๕.๔.๓.๕ การจัดตั้งคณะกรรมการฉุกเฉินของสนามบิน เพื่อจัดการฝึกอบรมและเตรียมการด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน

๕.๔.๓.๖ การแต่งตั้งผู้บัญชาการในการปฏิบัติการกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทั้งหมด

๕.๔.๔ การกู้ภัยและผจญเพลิง (Rescue and fire-fighting) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ บุคลากร และวิธีดำเนินการสำหรับการกู้ภัยและผจญเพลิง รวมถึงชื่อและหน้าที่ของบุคคลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบริการกู้ภัยและผจญเพลิงที่สนามบิน

๕.๔.๕ การตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหว และระนาบจำกัดสิ่งกีดขวางโดยผู้ดำเนินงานสนามบิน (Inspection of the aerodrome movement area and obstacle limitation surface by the aerodrome operator) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการสำหรับตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหว และระนาบจำกัดสิ่งกีดขวาง รวมถึง

๕.๔.๕.๑ การดำเนินการตรวจพินิจต่าง ๆ ที่รวมถึงความถี่บนทางวิ่ง และการวัดปริมาณน้ำขังบนทางวิ่งและทางขับ ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

- ๕.๔.๕.๒ การติดต่อสื่อสารกับผู้ควบคุมจราจรทางอากาศระหว่าง
การตรวจพินิจ
- ๕.๔.๕.๓ การเก็บรักษารายงานการตรวจพินิจและสถานที่เก็บ
รายงาน
- ๕.๔.๕.๔ รายละเอียดของเวลาและระยะเวลาการตรวจพินิจ
- ๕.๔.๕.๕ รายงานการตรวจพินิจ
- ๕.๔.๕.๖ การรายงานผลการตรวจพินิจและการปฏิบัติการติดตาม
ผลที่ทันท่วงที เพื่อให้มั่นใจว่าได้แก้ไขสถานะที่ไม่ปลอดภัย
- ๕.๔.๕.๗ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ
ดำเนินการเพื่อบรรลุผลในการตรวจพินิจ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลา
ทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน
- ๕.๔.๖ เครื่องช่วยประเภททัศนวิสัย และระบบไฟฟ้าสนามบิน (Visual aids
and aerodrome electrical systems) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการสำหรับการตรวจพินิจและ
การบำรุงรักษาไฟที่ใช้ในการบินรวมถึงไฟบอกสิ่งกีดขวาง ป้าย เครื่องหมาย และระบบไฟฟ้าสนามบิน
รวมถึง
- ๕.๔.๖.๑ การจัดการเพื่อบรรลุผลการตรวจพินิจ ในระหว่างเวลา
ทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน และรายงานการตรวจพินิจ
- ๕.๔.๖.๒ การรายงานผลการตรวจพินิจและการปฏิบัติที่ตามมา
เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อข้อบกพร่องที่พบ
- ๕.๔.๖.๓ การจัดการเพื่อบรรลุผลการบำรุงรักษาประจำ และการ
บำรุงรักษาฉุกเฉิน
- ๕.๔.๖.๔ การจัดการเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองและ
รายละเอียดของวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้จัดการกับกรณีการขัดข้องบางส่วนหรือทั้งหมดของระบบ
- ๕.๔.๖.๕ ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ
ตรวจพินิจและการบำรุงรักษาไฟฟ้า และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการ
และนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๗ การบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว (Maintenance of the movement area) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวกและวิธีการดำเนินงานเพื่อบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว รวมถึง

๕.๔.๗.๑ การบำรุงรักษาพื้นที่ผิวจราจร

๕.๔.๗.๒ การบำรุงรักษาทางวิ่ง ทางขับที่ไม่ปูผิวหน้าจราจร

๕.๔.๗.๓ การบำรุงรักษา พื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง และพื้นที่ปลอดภัยรอบทางขับ (Taxiway strip)

๕.๔.๗.๔ การบำรุงรักษาการระบายน้ำของสนามบิน

๕.๔.๘ ความปลอดภัยในการก่อสร้าง และบำรุงรักษาบริเวณสนามบิน (Aerodrome works Safety) ได้แก่ รายละเอียดและวิธีดำเนินการในการวางแผนและการเข้าทำการก่อสร้าง และงานบำรุงรักษาได้อย่างปลอดภัย รวมถึงงานที่อาจต้องดำเนินการโดยใช้เวลาแจ้งล่วงหน้า ในช่วงสั้น ที่อยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหว หรือในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งงานนั้นอาจอยู่เหนือระนาบจำกัดสิ่งกีดขวาง รวมถึง

๕.๔.๘.๑ การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ตลอดช่วงเวลาที่ปฏิบัติงานข้างต้น

๕.๔.๘.๒ ชื่อ และตำแหน่งของบุคคลและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนและเข้าปฏิบัติงาน และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลและหน่วยงานดังกล่าว ที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา

๕.๔.๘.๓ ชื่อ และหมายเลขโทรศัพท์ของที่ทำการของผู้ดำเนินงานสนามบิน ผู้ให้บริการภาคพื้น และผู้ดำเนินการเดินอากาศของอากาศยาน ซึ่งต้องได้รับแจ้งการปฏิบัติงานดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๘.๔ การแจกจ่ายรายการแผนการปฏิบัติงาน ในกรณีจำเป็น

๕.๔.๙ การบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน (Apron management) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีการบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน รวมถึง

๕.๔.๙.๑ การจัดการระหว่างหน่วยงานควบคุมจราจรทางอากาศ และหน่วยงานบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน

๕.๔.๙.๒ การกำหนดตำแหน่งจอดอากาศยาน

- ๕.๔.๙.๓ การติดเครื่องยนต์อากาศยาน และการดันอากาศยาน
ถอยหลัง
- ๕.๔.๙.๔ การให้บริการให้สัญญาณขับเคลื่อนอากาศยาน
- ๕.๔.๙.๕ การให้บริการร่นำอากาศยาน
- ๕.๔.๙.๖ การจัดการความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน
- ๕.๔.๑๐ วิธีการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน
(Procedures to ensure apron safety) รวมถึง
- ๕.๔.๑๐.๑ การป้องกันกระแสไอพ่นจากเครื่องยนต์เจ็ท (jet blasts)
- ๕.๔.๑๐.๒ การบังคับใช้มาตรการการป้องกันล่วงหน้าด้านความปลอดภัยระหว่างการเติมน้ำมันอากาศยาน
- ๕.๔.๑๐.๓ การกวาดลานจอดอากาศยาน
- ๕.๔.๑๐.๔ การทำความสะอาดลานจอดอากาศยาน
- ๕.๔.๑๐.๕ การรายงานอุบัติเหตุ และอุบัติการณ์บนลานจอดอากาศยาน
- ๕.๔.๑๐.๖ การตรวจการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยของ
บุคคลทุกคนที่ทำงานบนลานจอดอากาศยาน
- ๕.๔.๑๑ การควบคุมยานพาหนะในเขตการบิน (Airside vehicle control)
ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อควบคุมยานพาหนะที่อยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหว หรือในบริเวณใกล้เคียง รวมถึงในเรื่องดังต่อไปนี้
- ๕.๔.๑๑.๑ รายละเอียดของกฎระเบียบการจราจรที่ใช้ รวมถึง
การจำกัดความเร็ว และการบังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าว
- ๕.๔.๑๑.๒ วิธีการในการอนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะในพื้นที่
เคลื่อนไหว
- ๕.๔.๑๒ การบริหารจัดการเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากสัตว์ (Wildlife hazard
management) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเกี่ยวกับอันตรายที่จะเกิดกับอากาศยานโดยนก
หรือสัตว์อื่นในบริเวณสนามบิน รวมถึง
- ๕.๔.๑๒.๑ การจัดการเพื่อประเมินอันตรายจากสัตว์

๕.๔.๑๒.๒ การจัดการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการตามแผนงาน
ควบคุมสัตว์

๕.๔.๑๒.๓ ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ
อันตรายที่เกิดจากสัตว์ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลา
ทำการของสนามบิน

๕.๔.๑๓ การควบคุมสิ่งกีดขวาง (Obstacle control) ได้แก่ รายละเอียด
วิธีดำเนินการควบคุมสิ่งกีดขวางที่จัดทำขึ้น รวมถึง

๕.๔.๑๓.๑ การเฝ้าระวังสิ่งกีดขวางในระนาบจำกัดสิ่งกีดขวางตาม
ประกาศเขตปลอดภัยในการเดินอากาศของสนามบิน และในระนาบการวิ่งขึ้นของอากาศยานซึ่งเป็นไปตาม
Aeronautical chart type ของสนามบินนั้น

๕.๔.๑๓.๒ การควบคุมสิ่งกีดขวางตามอำนาจหน้าที่ของ
ผู้ดำเนินงานสนามบิน

๕.๔.๑๓.๓ การเฝ้าระวังความสูงของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในพื้นที่
โดยรอบระนาบจำกัดสิ่งกีดขวาง

๕.๔.๑๓.๔ การควบคุมการก่อสร้างบริเวณใกล้เคียงสนามบิน

๕.๔.๑๓.๕ การแจ้งกรมการขนส่งทางอากาศ เกี่ยวกับสภาพและ
ที่ตั้งของสิ่งกีดขวาง และการเคลื่อนย้ายหรือการต่อเติมใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังของสิ่งกีดขวางที่เห็นว่า
จำเป็น รวมถึงการแก้ไขบริการข่าวสารการเดินอากาศที่เผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย

๕.๔.๑๔ การเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง (Removal of disabled aircraft)
ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องในเขตการบิน รวมถึง

๕.๔.๑๔.๑ หน้าที่ของผู้ดำเนินงานสนามบิน และผู้ถือใบสำคัญ
การจดทะเบียนอากาศยาน

๕.๔.๑๔.๒ วิธีการแจ้งผู้ถือใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยาน

๕.๔.๑๔.๓ วิธีการติดต่อกับหน่วยควบคุมจราจรทางอากาศ

๕.๔.๑๔.๔ วิธีการจัดการเพื่อให้มีเครื่องมือและบุคลากรที่จะทำการ
เคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง

๕.๔.๑๔.๕ ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่เกิดการขัดข้อง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๑๕ การจัดการกับวัตถุอันตราย (Handling of hazardous materials) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการ เพื่อการปฏิบัติและเก็บรักษาที่ปลอดภัยของวัตถุอันตรายภายในสนามบิน รวมถึง

๕.๔.๑๕.๑ การจัดการสำหรับพื้นที่พิเศษภายในสนามบินที่กำหนดขึ้นเพื่อเก็บรักษาของเหลวที่ติดไฟได้ รวมถึงน้ำมัน และวัตถุอันตรายชนิดอื่น ๆ

๕.๔.๑๕.๒ วิธีการจัดส่ง การเก็บรักษา การกำจัดและการจัดการกับวัตถุอันตราย

๕.๔.๑๖ การปฏิบัติเมื่อทัศนวิสัยต่ำ (Low - Visibility operations) ได้แก่ รายละเอียดข้อแนะนำสำหรับการปฏิบัติงานเมื่อทัศนวิสัยต่ำ รวมถึงการวัดและรายงานทัศนวิสัยของทางวิ่ง (Runway visual range) ตามที่กำหนด ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๕.๔.๑๗ การป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องช่วยการเดินอากาศ (Protection of sites for radar and navigational aids) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องช่วยการเดินอากาศ ที่อยู่ภายในสนามบิน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวไม่ได้ลดลง รวมถึง

๕.๔.๑๗.๑ การควบคุมการใช้และการทำงานในพื้นที่โดยรอบสถานที่ติดตั้งเรดาร์ และเครื่องช่วยการเดินอากาศ

๕.๔.๑๗.๒ การบำรุงรักษาพื้นที่ในบริเวณโดยรอบสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว

๕.๔.๑๗.๓ การติดตั้งป้ายเตือนการแพร่กระจายคลื่นวิทยุที่อาจเป็นอันตรายต่อบุคคล และอาจรบกวนการทำงานของอุปกรณ์

๕.๕ การบริหารสนามบินและระบบการจัดการความปลอดภัย (Aerodrome administration and safety management system)

๕.๕.๑ การบริหารสนามบิน (Aerodrome administration) ได้แก่ รายละเอียดของการบริหารสนามบิน รวมถึง

๕.๕.๑.๑ แผนผังการจัดองค์กรของสนามบินที่แสดงชื่อ และตำแหน่งของบุคลากรหลัก รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรดังกล่าว

๕.๕.๑.๒ ชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบความปลอดภัยของสนามบินในภาพรวม

๕.๕.๑.๓ คณะกรรมการต่าง ๆ ของสนามบิน

๕.๕.๒ ระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน (Safety management system; SMS) ซึ่งกำหนดรายละเอียดของระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทั้งหมด และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องในผลการปฏิบัติการด้านความปลอดภัย

ข้อ ๖ ในการระบุวิธีดำเนินการในแต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ต้องมีรายละเอียดของข้อมูลที่ต้องครบถ้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

๖.๑ เมื่อไร หรือสถานการณ์ใดที่ต้องปฏิบัติตามวิธีดำเนินการดังกล่าว

๖.๒ วิธีดำเนินการมีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร

๖.๓ มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ

๖.๔ บุคคลที่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน

๖.๕ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินการ และการเข้าถึงอุปกรณ์นั้น

ถ้าวิธีดำเนินการใดที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่อาจจะปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ได้ ต้องแสดงเหตุผลที่ไม่ระบุวิธีดำเนินการดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๗ คู่มือการดำเนินงานสนามบิน จะต้องได้รับการรับรองโดยผู้ดำเนินงานสนามบิน และผู้จัดการสนามบินว่ามีความถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ ผู้ดำเนินงานสนามบินต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในคู่มือการดำเนินงานสนามบินที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้คงความถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการเป็นหนังสือให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินสาธารณะแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในคู่มือการดำเนินงานสนามบินให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันได้

ข้อ ๕ ผู้ดำเนินงานสนามบินที่ประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหรือข้อมูลใดในกลุ่มมือการดำเนินงานสนามบินให้แตกต่างไปจากที่ได้รับความเห็นชอบ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๔ เมื่อผู้ดำเนินงานสนามบินได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ให้นำหน้าของกลุ่มมือการดำเนินงานสนามบินที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ยื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าหน้าที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือคำสั่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นชอบพร้อมประทับตราและลงลายมือชื่อในหน้าที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม และให้ผู้ดำเนินงานสนามบินบันทึกประวัติการแก้ไขเพิ่มเติมกลุ่มมือการดำเนินงานสนามบินตาม ๓.๓ เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อไป

ข้อ ๑๐ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

พลเรือเอก ธีระ ห้าวเจริญ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานคณะกรรมการการบินพลเรือน